

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre 16 forint. Negyedévre 4 forint.
Félévre 8 forint. Egy hónapra 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Ugron a parlamentben.

Bpest, ápril 21.

A magyar képviselőháznak szerdai ülésén jelentős politikai esemény folyt le.

Ugron Gábor, mint újonnan megválasztott országgyűlési képviselő ekör tartotta első beszédjét.

Mióta a Széll-kormány megalakult, az azóta tartott parlamenti üléseken ez az első beszéd, melyben az ellenzéki párt politika — a beállított fondorlat dacára — őszintén és tartózkodás nélkül nyilatkozott meg.

Arról már beszámoltunk, hogy Ugron Gábor beszédét magában a parlamentben még a kormánypárton is azzal a komoly figyelemmel és érdeklődéssel fogadták, a melyre a parlamenti kitünőségek mindig igényt tarthatnak.

Abban az időben, a mikor megelőzőleg Ugron Gábor még tagja volt a képviselőháznak, az ő felszólalásai mindig elsőrendű parlamenti esemény számba mentek.

Most — a változott viszonyok között — kétszeresen esik a mérlegbe minden szó, mely ennek a kiváló férfinak az ajkairól elhangzik.

Mióta ugyanis a Bánffy-kormány megbukott s helyét a Széll-kabinet foglalta el, a nemzet közvéleménye már már kezdett elszokni attól a hangtól, a melyben most Ugron Gábor bírálta meg a politikai szűz állapotokat.

Már már himni kezdették, hogy ennek a mai kormánynak nem is lesz ellenzéke, mert oly programot állított fel, a melyen nincs kifogásolni való és olyképp akarja átförmálni a helyzetet, a melyben mindenki megnyugodhatik.

És ebben sajátságosan kialakult helyzetben megszólal a parlamentben Ugron Gábor és olyan kritikáját adja a mai kormányzati politikának és a változott politikai helyzetnek, a mely kritikának igazságai és alaphangjának helyessége elől még azok sem zárkózhatnak el, a kik az Ugron politikai hitvallásával, nézeteivel és programjával nem értenek egyet.

Hogy milyen szüksége van a magyar parlamentnek éppen a mai viszonyok között Ugron Gáborra, azt az ő első beszédjéből minden elfogulatlan ember megértheti.

Az a nagyszabású, s a politikai helyzet minden részletét megvilágító szónoklat, melyet Ugron Gábor tartott, a jelen viszonyok között azzal a ren-

deltetéssel bír, a mivel például a nap-sugár, mely behatol a legelrejtettebb zugokba is, vagy mint a fűkór, a melyben minden meglátszik, a mi előtte áll.

A nemzet bizonyára csak hálás lehet Ugron Gábor iránt, hogy ő ma, — mikor oly igen sokan jóval rózsásabbnak nézik a közállapotokat — mint a milyenek a valóságban — elég bátor arra, hogy a pártatlan kritika fegyvereit megvillogtassa, s a változott s általában jobbnak nézett viszonyok közt is rámutasson a tényleg létező sebhelyekre, s őszintén tárja fel a helyzetet azok előtt, a kiknek józan ítéletét nem vesztegette meg az a fordulat, melyben a legtöbb a közállapotoknak csak képzeletben jelentkező rögtönös megjavulása.

Ugron Gábornak kelle eljőnie, hogy e fordulat óta beállott hiszékenységből felébressze a nemzetet és megmagyarázza neki, hogy a beállott változásban még nem a mindenki által várt javulásnak az elemei foglaltatnak, s hogy ez a változás, még nem egyértelmű a közviszonyok teljes és ohajtott megjavulásával.

Ugron Gábornak kelle eljőnie, hogy tükröt tartson a közállapotok elé és rámutasson azokra a nagy feladatokra, melyek a nemzeti állam kiépítése érdekében megoldásra várnak.

A kik elolvasták Ugron beszédjét, azoknak a szemérmű bizonyára behullott az a rózsaszínű fátyol, a melyen át egyidő óta tekintenek a közállapotokra, s a mely fátyolon keresztül nagyon sok olyan dolog nem tűnt szembe, a mely pedig sebhelye ma is a nemzettestnek és nem látszott meg, sok olyan feladat, a mely pedig még ma is megoldatlan, s e melyet még a Széll-kormány sem fedezett fel.

A miket Ugron az immár letűnt korszak romboló szelleméről és ennek a korszaknak még ma is kísértő szelleméről mondott, azok egyenként megcáfolhatlan igazságok.

A miket e kritika révén Széll Kálmánnak, az új kabinet fejének ajánlott, azok mind olyan természetűek, a miket maga Széll Kálmán is akceptált. Ez azt bizonyítja, hogy kritikája a multat illetőleg a tárgyi igazság minden elemeit magában foglalja és a miket a jövő feladatairól beszélt, azokat még a hatalomnak is el kell fogadnia.

Ugron e beszédjében nemcsak bírálta a közállapotokat és a kormányzati politikát, hanem megjelölte azokat

az eszközöket is, a melyek használatba veendőek mindazok által, a kik a magyar nemzeti állam kiépítésén és a nemzet anyagi és erkölcsi megerősítésén munkálni őszintén akarnak.

Maga Széll Kálmán volt az első, a ki méltányolni sietett Ugron törekvéseit s a nemzet csak örömmel látja, hogy Ugron bevonulásával a magyar parlamentbe ismét az elvek harcra köszöntött be.

Ez az Ugron első fellépésének kétségtelen diadala.

Magyar iparfejlesztés.

Napról-napra kitör az osztrák kapzsiság dühöngése Magyarország ellen. A legmégsebb piaci kofa nem nyelvel egy a konkurensére, ha élni akar, mint a hogy ők Magyarországra. Még most sem tudnak belenyugodni önállóságunkba, mely bizony félig-meddig ma is csak látszólagos önállóság; de gazdaságilag nem.

Csak pár napja csaptak lármát a vas-kapui hajózási illeték miatt, most meg íme az szür szemek nekik, hogy több osztrák gyárost a kormány megnyerni igyekszik annak, hogy itt fioktelepet létesítsenek. Az osztrák gyárosok egyike másika éppen nem vonakodik a jó üzletől. Szívesen fogadja el az áltami támogatást Magyarországtól, mert hiszen esetleg nélküle is megcsinálhatók, tegyük fel francia vagy angol vállalkozókkal, a kik szintén nevelnének nekünk munkás generációt.

Az osztrák támadásokra szükségesnek tartotta a kereskedelemügyi miniszter felhatalatosan megmagyarázni, hogy a kiegyezés csak legtöbb és kölcsönös kedvezményt biztosít az osztrák iparnak, de nem monopoliomot, a mibe a magyar állam bizony nem mehetne bele.

Emlékszünk a Bánffy-féle kiegyezési tárgyalásokra, mikor az osztrákok elég vakmerők voltak és azt követelték, hogy az állami szállításoknál ne adják többé az elsőséget a magyar vállalkozóknak, hanem teljesen egyenlő elbánásban részesítsék az osztrákokkal. A mi azt jelentette volna, hogy míg Ausztriában minden magyart előtértek volna a pályázatokon, nálunk a kiegyezési törvényhez ragaszkodva, legalább is elvitték volna a munka felét. Természetes, hogy magunkat nem szolgáltathatjuk ki az osztrák iparnak.

Hogy igen mentegetőző kommunikékre van szükség, az bizony szomorú dolog.

És még sokáig lesz szükség rá, mindaddig, a míg össze leszünk kötve közös vámszűzáróval.

Minden egyes incidens nekünk ad igazat,

a kik a mellett kardoskodunk és fogunk kardoskodni, hogy meg kell teremteni az önálló rendelkezést. Addig, míg ez létre nem jön, minduntalan meg fognak ujulni az osztrák konyvelkedések.

A kié a föld — azé az ország!

Földmivelő állam vagyunk. Az állampolgárok kétharmad részének ez a sok vértől ázott hazai föld nyújt kenyeret.

És ez a föld nem a mi kizárólagos tulajdonuk; mert minden kis porsemét okatlan adósságok terhelik. Földbirtokainkat nem mondhatjuk magunkéinknak, mert gazdasági életünk fejlődésére nyomasztó hatást gyakorolnak a földbirtokokra fölveti méregdrága kölcsönök s a nép keservesen nyög a sorvasztó iga alatt, melybe saját rövidlátó gazdasági rendszere döntötte.

Mi ennek az oka? A földbirtokviszonyok kuszált, ferde volta.

Mert tagadhatatlan az, hogy csakis jól szabályozott hitelviszonyok mellett folytathatunk jó és okszerű gazdálkodást. Az olesó hitel az a gyógyító forrás, mely megtermékenyítheti az elhanyagolt birtokokat.

A földmivelési miniszter is igazolja ezen állításunk igazságát, midőn részint rendeltek után, részint a törvény erejére támaszkodva, több meddő közgazdasági kérdés gyors lebonnyításával foglalkozik, habár több-kevesebb sikerrel.

A hitelügy zilált viszonyait ezéozza rendezni a községi hitelszövetkezetekről szóló 1898. évi XXIII. törvényezikk rendelkezése is, mely kívánatosnak tartja elvileg minél több községi hitelszövetkezet felállítását és ugyanakkor mintegy erkölcsi pressiót gyakorol a földbirtokos osztályra az által, hogy szövetkezésre hívja fel a vármegye urait.

Kétségtelen, hogy Darányi mezőgazdasági politikája igen fontos problémák üdvös megfőtésével foglalkozik és hazafias intenciót jöleső érzéssel fogadják mindazok, kik az állampolgárok jelenlegi tőrhetlen gazdasági helyzetét orvosolni akarják s ezzel eo ipso az államnak vagyoni jólétét is előmozdítani törekednek.

Mielőtt azonban e kérdés tárgyilagossá megvitásába bocsátkoznánk, számot kell vetnünk azzal az épen nem kevésbé időszerű pragma elbirálásával, hogy tulajdonképpen mi is az agrár alakuló községi hitelszövetkezetek valódi célja?

Tesszük ezt azért, mert tapasztaljuk, hogy napjainkban igen kevesen tudják, talán mert nem akarják megérteni ennek a valóban nagy horderejű újításnak alfabetáját.

Erre a kérdésre pedig nagyon könnyen megfelelhetünk, ha tudjuk, hogy a községi hitelszövetkezetek célja a hitelszövetkezeti tagok anyagi helyzetének javításában csucsosodik ki.

Épen ebből következik az is, hogy a szövetkezet a tagok hitelignyeit kielégítését elősegíti és öket takarékoságra, pontoságra serkenti.

Dicsérendő elvei istápolásában, nemacszeljái kivételében segédkezet nyújt a községi

hitelszövetkezeteknek az országos központi hitelszövetkezet, a mennyiben megállapítja a vidéki szövetkezetek általános üzleti feltételeit s meghatározza a módozatokat, melyek mellett ez takarékbetéteket is elfogadhat 5%-kal.

De főleg megkönnyítik az egyre alakuló községi hitelszövetkezetek existálását a hitelygek rendezését ezéozó alapszabályok, melyek érdemben az 1875. évi XXXVII. törvényezikk némi módosításával az országos központi hitelszövetkezetektől mint szerves egészétől törlesztéses kölesönt biztosítanak a fiók-hitelszövetkezetek részére igen előnyös feltételek mellett. (5 1/2 %).

Természetesen a szövetkezeti törvény jogokat is adott az országos központi hitelszövetkezeteknek.

Igy az országos központi hitelszövetkezetnek a községi hitelszövetkezet ügykezelésére ellenőrzési és felügyeleti joga van.

Ennek a jognak alapján igazgatósági kiküldötje által bármikor részvehet a szövetkezet közgyűlésének, igazgatósági és felügyelő bizottsági üléseinek tanácskozásában; ott indítványokat tehet; ugyancsak közege által megvizsgáltathatja a szövetkezet könyveit, mindennemű iratait és pénztárait azoknak vitelére, illetve kezelésére utasításokat adhat. (31. §.)

Már most a községi hitelszövetkezet, melynek melynek létesítéséhez legalább 100 üzletrész igenleges kimutatása szükséges, kapcsolatosan az országos központi hitelszövetkezet nem egyoldalú munkát végez csak, midőn részvényeseinek hitelignyeit gyorsan lebonyolítja, részükre kellő biztosíték mellett törlesztéses kölesönöket garantíroz s tagjainak birtokviszonyait olesón és gyorsan rendezi, megkennetvén ez által a földmivelő népet sok kellemetlen huza vonatól, melyekkel a járattaloknak lépten nyomon találkoznok kell.

A földbirtok viszonyoknak illetően tervezett renoválása, a míg egyfelől csakis jó hatással lehet a nép erkölcsi és vagyoni életének fejlődésére, másfelől elvitathatlanul örendetes mérvben előmozdítja a gazdasági ipar továbbfejlesztését.

Korrumpált társadalmi életünk megváltoztatására is lényeges befolyást gyakorol az élelnek akciót megkiváló hitelszövetkezetű ügy nem épen háládtalan felkarolása.

Ha földbirtokosaink, kik javarésze — tisztelést az igen csekély kivételeknek — meddő tartózkodással fogad a e valóban nagy fontosságú és kétséget kizáróan méltóbb figyelmet érdemlő eszme kezdeményezését (és éppen ez az, midőn t. laptársunk a „Magyar Polgár” 84. számában irt cikzt tisztelt írójával egyet nem érthetek) — sikra szállásának és a nép érdekét (s természetesen ezzel együtt az övéket is) szem előtt tartván kívánatos propogandát ütnének, — bizonyára csakhamar fellendülne, illetőleg felvirágozna mezőgazdasági és ipari életünk.

Már pedig ez nemesak, hogy kívánatos valami, hanem a szükségesége immár parancsolólag mutatkozik egy a gazdasági, mint az ipari téren.

Figyelmünkbe kell vennünk, hogy összhangzó érdekeket soha sem szabad feláldozni

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Április 22.

Petőfi-szelleme.

(Cantate.)

Szövegét és zenéjét írta: gróf Zichy Géza. Előadásra került a Petőfi-Társaság Petőfi-emléktünnepén, ápr. 24-én Kolozsvárt a Nemzeti Színházban.

Csak dult a vad csata
Bajtársak meleg testén
És megdobbant a föld
Oly sok vitéz elestén;
Mely nem szívet talált,
Azt nem is hívták sebnak;
Nem látott a világ
Erőset erősebbnek, —
S meghaltak mind!...

Elnémult már a csatatér,
A hideg hold ragyog,
S a földre dült testek fölött
Sirnak őrangyalok.
„A menyország övék legyen!”
Mennyből Hadur kiált,
S fehér fényben, mint lepke raj,
A hősök lelke szállt;
De egynek hangja felzokog:
„A haza sorsa bánt!
Óh, hagyj a földön, nagy Hadur,
Hazámban, ör gyanánt;
Hazámnak lelke én vagyok,
Oh, hagyj látnom nekem
A felmagasztalt szent hazát;

Akkor nyíljék egem!”
„S legyen tehát!” Hadur kiált.

S megindul másnap reggelén
A lassu gyászmenet:
Ur, szolga, béna, ép együtt
Temetni jöttek;
Egy közös sírnak mélyibe
Hősök testit teszik,
Csak egy áldott hiányzik, azt
Hiába keresik —
„Petőfi tán nem is halott!” ...

Karddal kezökben alszanak
A bátor hősök ott;
Petőfi lelke szerte száll —
Ah, csak nem nyughatott!
Bujáról néma dalt susog
A lomberdő — magány;
Pásztor tűzében Ő ragyog
S szól ajkon, furulyán;
Hiába jönnek évszázok:

E hon bus, elhagytok!
Hányszor virult ki völgy, halom,
Engedj az ér s fagyott,
S hányszor vonult felette át
Csillagsereg s a hold;
Leányajak s dalos madár
Már hányadizbe’ szólt! ...
De csitt! Mi cseng?
De csitt! Mi zeng?

A nép remélni fél:
Éjszak felül
Egy hir kerül:
„Ő él, Petőfi él!”
A sötét sírnak mélyében

Kél csodás hangzavar,
Csörögnek rozsdás fegyverek,
Mozdul sok béna kar!
De csakhamar
Csendet takar
A siri éjszaka,
S mint halk lehellet hangzik a
Hősök szellemszava:
„Meghalt!”

Sötét bérczek fölött mi zug?
Egy nemzet sóhaja.
Mi tölti bé a sikokat?
Egy ország bus jaja.
S mitől leszen nedüs a föld?
Nem eső az, nem harmat az:
A magyar nemzet könnye hull!
Mely a mily ritka, oly igaz:
Petőfi meghalt!

A sötét sírnak mélyiben
Kél csodás hangzavar:
Csörögnek rozsdás fegyverek,
Mozdul sok béna kar
S felhangzik mélyen, hosszasan:
„Ébredjetek! Ébredjetek!”
Hü néppel érez hü király —
Magyar király és népe egy!

Dalos Petőfi lelke zeng:
„Virulni látom e hazát!
A mult vizsályt ne lássa szem,
Miként az én szívem porát!” —
És hogy Petőfi szelleme
Ne szálljon égbe egymaga,
Honvédekkel körülvesszik,
Mint diször-angyalok hada ...

Óh, szép honunk, dicső honunk,
Ne sűjtsen több veszély!
Térdünkön így imádkozunk:
„Hazánk örökre élj!”

Az én gyermekeim.

— Sverdna Károlytól. —

Az „Ellenzék” részére fordította: AMICA.

IV.

(Folytatás.) (10.)

— Teo bácsi, mit gondol e fényes névsorhoz?

— Azt édesem, hogy ijesztő mennyiségű „kék vér.” De beszélj az énekedről. Arról még semmit sem hallottunk.

— Oh, arról megfeledeztem! Lady Eversleigh azt kérdezte Barryétől, hogy ösmer e valakit, a ki szíves lenne énekelni és képes is volna reá. Barryné többeket felemlített, utoljára Jackot és engemet is, azt mondta rólnak, hogy mi ketten oly szépen énekelünk, hogy gyönyörűség hallgatni

— És aztán? — kérdém, amint nevetve elhallgattott.

— És aztán, Lady Eversleigh azt kérdezte, hogy lennék e oly szíves, hogy közre működésemmel emeljem a programot, természetes, hogy ajánlkoztam, feltéve, ha maga lelkem és Penelop néni megengedik. Bácsikám, ugy-e megengedi?

— Minden bizonnal édesem, a menyiro tőlem függ. De feltéve, hogy lámpalát kapsz és belesülisz — hát akkor mi lesz?

Rozamond torzképet csinált és azután nevetett.

— Az a gondolat, hogy „nagy urak” előtt énekeljek egy kissé félelmetes, de tudja

édes, az iskola hangversenyeken már többször énekeltem és azt gondolom, hogy ebbe sem halok bele. De miután már szinte megígérttem, meg kell tennem és szeretnék azokért a szegény emberekért valamit tenni.

Rövid szünet után folytatás.

— Pen néni, attól félek, hogy egy új ruhára lesz szükségem, nemde?

— Félsz? — éppen bizony! — kiáltá

Penelop a fodros főkötőjét hatalmasan rázza. Te az új ruhák vásárlásától és a pénz költéstől mindig oly borzasztól szoktál félni. De ha már ezen a koncertzen csakugyan énekelsz, akkor én is azt mondom, hogy szükséged lesz egy új ruhára. Igazi prédálás és nyár utolján és természetes, hogy valami pókhálószzerű könnyű szövetnek kell lenni, a minék soha sem veszed többé semmi hasznát. Ez a cziczoma sok pénzbe és fáradságba fog kerülni. És mit gondolsz, hol rendeljük meg?

— Parnál. Everswoodban az ő üzlete a legjobb. — Ah, itt van Jack! Megyek és előkészítem a reá való feladatára. Mert megígérttem, hogy ő is énekelni fog.

S az üveges ajtón keresztül eltűnt és elibe szaladt a fiunknak.

Es a Jack közreműködését megnyerte, mielőtt némi öt percczel később a teához bejöttek és az étkezés után rögtön és könyörtelenül énekelni kényszerítette és vacsoráig nem engedte el a zongora mellől. A komolyabb vagy jámborabb nemhez tartozva, nem sokat értek a ruha készítés misztériumaihoz; de bátorkodom azt állítani, hogy egy regement katonának az öltözetét kevesebb hühóval és zürzavarral ki lehetett volna állítani, mint a mennyivel a Rozamond kisasszony fehér ruhájának a készítése járt. Nekem ugy tetszett, hogy Rózsahalmon, a padlástól a pinczéig gombos és varrótűkkel, selyem és czérnákkal, ollók és kapesokkal, szabókkal és

Kolozsvár, 1899.

pusztán egyéni nézetekért. Már pedig az tény, hogy a földművelő nép érdeke nagyon is szoros össze van nőve a vagyonosabb földbirtokok urak osztályainak érdekeivel és viszont. Hiába az írott törvény. Hiába a tovaröppenő szép szavak. Avagy elképzelhető-e a szociális életünket, hitelviszonyainkat reorganizáló paragrafusok életképessége a szövetkezetek fölírógazása hiányában?!

Epen azért kívánatos a társulás eszméjének jobb igyekezetet érdemlő felkarolása. Szövetkezdünk kell! Fogjunk kezét egymással. A birtokos urak gyámolítsák a falusi parasztot törekvő munkájában. Így csakhamar egyesült erővel, szívós akarattal megcélulhatjuk azt a gyakran hangoztatott halhat, hogy nem tudunk okserüen gazdálkodni.

A közgazdasági életünk szabad folyását bilincsekbe verő agio-korszak után egy szebb jövő panorámája biztatná a földművelő népet, a birtokos osztályt. Megszabadulhatnánk rövid időn belül az önálló céltudatos gazdálkodásra oly zsiabasztól fogadó terhektől, melyek földbirtokainkat jelenleg nagyon is félelmetes mértékben lenyűgözik és képtelenné teszik a köznépet életrevaló üdvös eszmecserék vitelére, a szép, nemes és igaz örök törvényeinek kívánatos reagálására.

Máthé Gyula.

Ügyvéd és bíró.

— Egy végtárgyalásról. —

Érdekes végtárgyalás folyt le a napokban a marosvásárhelyi kir. törvényszék előtt. A végtárgyalás előzményei részben összefüggnek azzal a sajtóperrel, a mely most két éve a kolozsvári sajtóbírósnágnál került végtárgyalásra és a melyben Szentmarjay Dező, a marosvásárhelyi törvényszék elnöke és Pálffy Mihály ügyvéd, a marosvásárhelyi „Közérdek” szerkesztője álltak szemben egymással. A kolozsvári esküdtsek a vádpontok tulnyomó részében felmentette volt Pálffy Mihály vádlottát, de a kiélestedt ellentétek ezzel nem simultak el s most újabb kifejezésre jutottak a marosvásárhelyi törvényszék előtt lefolyt végtárgyaláson, a hol Pálffy Mihály ügyvéd, mint a Schuller József törvényszéki bíró, a marosvásárhelyi törvényszék volt központi vizsgálója terhére állítólag elkövetett nyilvános rágalmazás vádlottja jelent meg.

A Schuller József bíró és Pálffy ügyvéd közötti ellentét régebbi keletű. A Szentmarjay és Pálffy között lefolyt sajtóperben Schuller egyik legtöbbet emlegetett személyiség volt, mert a czukorgyár hirhadt czégbefogó ügyében ő szerepelt, mint „ad hoc” referens.

A nyilvános rágalmazás vádját azon az alapon emelték Pálffy ellen, hogy Pálffy, mint ügyvéd, egy ügyfele megbízásából egy panaszos beadványt szerkesztett volt s abban többféle szabálytalanságokkal vádolta Schuller bírót.

A vizsgálat és végtárgyalás rendén kiderült, hogy a kérdéses panaszt a kliens információja alapján Pálffy fogalmazta, de ügyfele írta le és személyesen is adta be a marosvásárhelyi tábla elnökehez.

A törvényszék azonban ennek daczára vád alá helyezte Pálffy.

A mult héten lefolyt végtárgyaláson Sztupjár kir. ügyész képviselte a vádat. Pálffy személyesen védekezett. Az egész napon át tartó végtárgyalás iránt igen nagy volt az érdeklődés, de az tetőpontját érte el akkor,

ruha formákkal, muszlin, krepp és csipkével volt elárasztva.

A mint fejemet a Penelop dolgozó szobájába bedugtam, egy idegen fiatal asszonyt láttam a varrógép mellett ülni.

Önnélt az ebédelő mentem, hol Rozamond a „felpróbálás” gyötrelmeim ment keresztül. Lementem a konyhába egy spárgát keresni és ott találtam Penelopot két fehér cseléd segítségével a varrás lesimitásával foglalkozni; végre, ebéd után a karos székbe ültem szomszédos kámbá, de a Rozamond sikoltására, hogy „az vizsálára” ültem, eszem nélkül felugrottam.

Hogy az asszonyok örültek e vagy nem, midőn a ruha elkészült és ez a rémuralom megszűnt, azt én nem tudom megmondani, de az bizonyos, hogy Jack és én hálásan és szabadabban lélegzettünk.

A mi a zongorát illeti, az a hangszer nem volt úgy igénybe véve mióta Rozamond kisasszony abban a művészetben lezckéket kezdett venni. Az én kis leányomnak két dalt kellett a koncerten énekelni és ezt a két dalt, melyet mellesleg mondva már is szépen énekel, az étkézések rövid idejét kivéve, reggeltől estig gyakorolta.

Néha korábban kelt fel, mint a cselédek, ilyenkor a háznép ének kíséretében gyűlt a reggelhez. Valahányszor egy szelíd, kérő ellenvetést kockáztattam, nem kaptam máséleg-tételt, csak egy csattanós csókot és midőn a saját hangja teljesen kifáradt, akkor Jackot rántotta elő és azt énekelte.

Ha a Lady Eversleigh koncertje nem sikerült, bizonyonnan az én gyermekem kitarításának a hiánya fogja azt tenni.

Végre a nagy nap elérkezett és azt gondolom, hogy ez a tény az egész háznép megkönnyebbülésére szolgált, Rozamond — az öltöztetével együtt, melyet a szobaleány

mikor az ítélet kihirdetésére került a sor. A törvényszék nyilvános rágalmazásban vétkeinek találta. Pálffy Mihályt és őt 3 havi fogságra, 100 frt mellékbüntetésre s az eljárás költségei hordozására ítélte.

Pálffy fellebbezett az ítélet ellen, a melynek tulszigoru volta a végtárgyalás iránt érdeklődők körében is megütözést keltett.

SZINHÁZ.

Petőfi-émlékünnepély.

(Rendezi a Petőfi-Társaság.)

I. Szekasz.

1. **Liszt átrát.** (Szózat, Hymnusz.) 60 tagu zenekarral, vezényli: *Farkas Ödön.*
2. **Felolvasás Petőfiről.** Irta és felolvassa: *Dr. Ferenzi Zoltán.*
3. **Költemény.** Irta és szavalja: *Ábrányi Emil.*
4. **Cantate. Petőfi szelleme.** Szövegét és zenéjét írta: *Gr. Zichy Géza*, nagy zenekarral és a „Kolozsvári Dalkör”, „Róm. kath. ifjuság” és a „Kereskedelmi Akademia” egyesített dalárdáival, vezényli a *Szerző.*
5. **Ötven év múltán.** Irta: *Jókai Mór.* Szavalja: *Bartók Lajos.*

II. Szekasz.

6. **Petőfi.** „Egy gondolat hánt engemet”, szavalja *E. Kovács Gyula.*
7. **„Álmatlan éj”.** Irta és szavalja: *Jakab Ödön.*
8. **Ivette keringője.** Gróf *Zichy Géza* „*Roland mester*” operájából, nagy zenekari kísérettel énekl: *Szekély Irén.*
9. **Költemény.** Irta és szavalja: *Kiss József.*
10. **Költemény.** Irta és szavalja: *Szász Gerő.*
11. **1848-iki emlékek.** Irta és felolvassa: *Rákosi Viktor.*

III. Szekasz.

12. Apotheosis.

Szimpadi költemény, zenekísérettel. Irta: *Bartók Lajos*, zenéjét: *Farkas Ödön*, (Karnagy: *Farkas Ödön*. Rendező: *Janovics Jenő*.)

Személyek:

Petőfi — *Bihari Ákos*. Klió — *Fai Szeréna*. Hunnia — *Bajor Riza*. Muzsák kara — *Turchányi Olga*, *Vásárhelyi Vilma* és *Hatala Györgyike*. Nők kara — *Miklósi Ilona*, *Horváth Paula* és *Komlóssy Emma*. Első, második és harmadik honvéd — *Vágó B.*, *Bónis L.* és *Váradai M.*

Harczosok. Nép. Honvédek. Orosz katonák. Színhely: a *segesvári tér*, a csata alatt és után.

„**Itthon**” a színházban. A bérlő közönség hozzánk intézett kérdésére tudatjuk, hogy az „Itthon” április 28-ikán *penteken* tartandó estélyére a bérlők helyei *szerdán déli 12 óráig* tartatnak fenn. Ezen határidőn túl a bérlők helyei is elfognak adatni.

A nyári szezonról. A kolozsvári színház a nyarat tudvalevőleg ismét Nagyváradon fogja töltetni. Az igazgatóság már ki is adta a nyári programot, melyben ott látjuk a tél folyamán előadott udjodásokat. A program ezeken kívül a következő, Kolozsvárt még elő nem adott új darabokat említi föl: *Az utazó király*, *A görög rab-szolga*, *Utazás egy apa körül*, *A végrehajót*, *Henschel fuvaros*, *Aranyos Éva*, *Bínhődés*, *Lányok anyja*, *Családi örömek*, *Adorján báró*. A nyár folyamán a nagyváradi szin-

telektikusabbak voltak, minthogy korán jelenjenek meg, mert a miénket kivéve a legjobb helyek mind üresek voltak.

Nem ültünk hosszasan, váltogatva majd az ösmerőseinknek köszönve, majd a zöld függönyre bámulva, midőn a rektor bejött és beszélgetett velünk, nekem úgy tetszett, hogy ő is úgy nézett ki, mintha azt kívánta volna, hogy a koncert a Jack által említett helyen lett volna.

— Én azt gondolom, hogy Bright kisasszony a legnagyobbat mindnyájunk között — mondá Bright ur egy két megjegyzés után — természetesen, az ön unoka öcsését kivéve. Az én feleségem nagyon ideges.

— A mi Rozmándunk soha sem volt ideges egész életében, — mondá Penelop. Kérem, a londoni énekesnő ideges?

Meg kell említenem, hogy Lady Eversleigh olyan aggodalomban volt a koncert sikerre felelt, hogy egy híres énekesnének a közreműködését is szükségesnek tartotta megnyerni.

— Oh nem, ötlet a kivételek közé számítottam, — válaszolá a Rektor mosolygva, de azt képelem, hogy a többiek szinte mind félnek és titokban azt kívánják, hogy bár száz mértőldnyire volnának innen. De azért reménylen, hogy nem vallunk szegyet.

— A mi két gyermekünket ne féltse, — mondá, az utóbbi szenvedéseimre gondolom. Mert két hét óta a házam fenekestől fel volt fordítva és annyi zongorázást hallottam, hogy elég lett volna egy nevelő intézetnek.

— Elhiszem azt, nálam is ugyan az történt, — mondá a jó Barry ur, olyan arczal, mint ha ő is sok kellemetlen órára emlékezett volna vissza.

(Folytatása következik.)

körben előadják *Gézy István Sárdy-ház-át* is, melynek czimszerepét *Szentgyörgyi István* fogja játszani, ki erre a szerepre már a tél folyamán elkészült.

IRODALOM.

Uj század. Ilyen czimen *Kassán* egy szépirodalmi és művészeti hetilap indult meg. Szerkesztője dr. *Bányai Sándor*, ki csak nem régen ment el Kolozsvárról, hol a tél folyamán avatták föl doktorrá. Az első szám magas színvonalon áll, eredeti tartalommal jelent meg, a mit eléggé bizonyít az, ha felsoroljuk, hogy *Somaházy István*, *Szabolcska Mihály*, dr. *Nyári Sándor*, *Ambrus Zoltán*, *Geréb Sándor*, *Ronts Iván*, *Lindh Marcella*, *Kézdy Kovács László*, gróf *Vay Sándor*, *Rekelye Bálint*, *Lenyell Menyhért*, *Abonyi Árpád* irtak bele cikkeket és verseket. Csupa érdekes olvasmány. Van ezenkívül a lapnak érdekes *Innen-onnan* rovata. Az Uj-század előfizetési ára 6 forint. Megjelenik minden hó 1-én, 10-ikén és 20-ikán. A lap első számát *Szomaházy István* látta el előszóval.

Egyleti élet.

Az *E. K. E. kerékpáros vezetősztálya* f. hó 23-án (vasárnap) kedvező idő esetén kirándulást rendez *Sályonkőre*. Gyülekező a vashidnál. (a Benigni palota előtt.) Indulás: d. u. pont 2 óra 30 perczkor. Vezető: *Kovács Géza* oszt. elnök. A kirándulás megtartását az *E. K. E. titkári hivatalnál*, továbbá *Grósz Frigyes* (főter) *Veres László* (külmönstör u.) és *Bernáth E. Sándor* (vashid) kereskedőknél kitűzött lobogó jelzi. Az egyesületi jelvény feltűzendő.

A *Mária Dorothea* Egyesület Erdélyrészi Köre május hó 27-én tartja évi rendes közgyűlést, melyre az egyesület tagjait egyenkint tisztelettel meghívja az elnök.

A hivatalos ügyek elintézésén kívül egy pár érdekes pontból álló hangverseny is lesz.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 22.

Lobogónkról.

Szégey pirulátja Futja el arczomat Mindig, valahányszor Téged meggyaláznak: — Hazám lobogója!..

Mert, hogy a hadsereg Szamba sem vesz téged, S ma sem respektálja Ősi dicsőségét! — Bár fáj, az még hagyjám! —

De eltűnni aztat, Mi napi rend már ma: — Hogy téged letépnék, Taposnak a sárba — Hejh, lehet-e tovább?!..

Ó, hisz tán az ég is Megbűntetve minket, Ha tovább elméznék Galád ellenünket: — Kik veled így bának!.. —

Veled, ki ott voltál És ott leszel velünk

Jövendő csatákban Biztató jelvényünk: Mig él itt a szent!..
Ott léssz, magt jelvényünk...
S ha az idők telnek: Bizunk, hogy eléred Megillető helyed! — Ujból e házában!..
Szégey pirulátja Futja el arczomat Mindig, valahányszor Téged meggyaláznak: — Hazám lobogója!..
Tóth Sándor.

Felhívás előfizetésre.

Az „Ellenzék”-re bármely nap-tól kezdve előlehet fizetni a következő feltételek mellett:
Egy hóra 1 frt 50 kr.
Évnyegyedre 4 frt

Gróf *Zichy Géza*, kinek egy pompás zeneművét a „Petőfi-társaság” hétfői ünnepélyén előadják, tegnap éjjel a gyorsor-nattal Budapestről Kolozsvárra érkezett, s itt négy napot fog tölteni. Az európai híru zeneköltőt szivesen üdvözöljük Kolozsvár falai között. Mikor körünkben megjelenik, akkor mindig valami jótékony és nemes czél szolgálata hozza ide. Most is az EMKE javára rendezendő Petőfi-ünnepély az, mely a nemes és városszerető méltán becsült és tisztelt főurat Kolozsvárra vezette, s arra adott ösztönt neki, hogy az ő költői lelkének egyik remek alkotását bemutassa a kolozsváriaknak és személyesen vezényelje művének előadását. A költő gróf, ma este személyesen fogja az összpóbat vezényelni, s a hétfői előadásán is ő teljesíti a vezényletet.

Hermann Ottó tanulmányutja Erdélyben. Herman Ottó kiváló tudósunk az ő foglalkozásokat kutatva, a nyáron óhajta Erdélyt is tanulmányozni ebből a szempontból. A nagy tudós különösen a szélesség és olátság hegyi pásztoréletét fogja tanulmányozni és e végből utiterv kidolgozására az Erdélyi Kárpát-Egyesületet kérte fel. Az egyesület tisztikari tanácsa Feilitzsch Arthur báró társelnök vezetésével tegnap foglalkozott az eszmével és teljes készséggel rendelkezésére bocsátotta Herman Ottónak egész osztályhálózatát és központi erejét, hogy a tanulmányút julius második felében kezdik meg és két hélyt tart. A tudóst utjában az egyesület főtitkára és titkára fogják kísélni.

A hétfői Petőfi-ünnepély programja, a mint *Bartók Lajos* sürgönyileg tudatta, az utolsó pillanatban egy kiváló ponttal bővült. Ugyanis *Jókai Mór*, a nemzet koszosur költője „50 év múltán” czimvel szintén költeményt írt Petőfiről. A költeményt *Bartók Lajos* fogja felolvasni. Az ünnepély iránt egy a szabadság halhatatlan nevű költőjének emléke, mint a *Petőfi társaság* tagjai iránti tisztelet és nagybecsülés, valamint az Emke jótékony czéljára való tekintet következtében is, daczára az előre haladott időnynek a leg-szebb érdeklődés mutatkozik. Lelkes érdeklődéssel és várakozással van különösen az ifjuság és a nép is.

A Petőfi-Társaság Kolozsvárra jövő tagjai ma este érkeznek meg Budapest-ről *Bartók Lajos* alelnökkel együtt. Az eddigi szerint érkeznek: *Ábrányi Emil*, *Jakab Ödön*, *Kiss József*, *Rákosi Viktor*. A társaság Kolozsvárt lakó tagjai közül közreműködnek *Szász Gerő*, *E. Kovács Gyula* és dr. *Ferenzi Zoltán*, a ki a rendezésben mint a társaság megbízottja járt el.

A Petőfi-társaság nagy Petőfi-ünnepélyére, mely hétfőn este lesz a Nemzeti színházban, gr. *Zichy Géza* tegnap este a budapesti gyorsvonattal megérkezett. A gr. Pozsonyból az otáni nagyszabásu jótékonyezelu előadásról jött épen, Tetétlenen át, Kolozsvárra. A vasuti állomásnál gróf *Béldi Ákos* főispán, *Sándor József* orsz. képvis. és *Farkas Ödön* zenekonzervatoriumi igazgató fogadták és kísérték New-York szállóbeli lakására. Gróf *Zichy Géza* már ma d. e. 10 órakor személyesen tartott próbát a Nemzeti Színházban „Petőfi-szelleme” czimű nagyszabásu alkalmi szerzeményéből, melynek szövegét lapunk mai számában közöljük.

Bartha Miklós első irodalmi kísérletei. Bartha Miklósnak, néhai *Felméri Lajos*nak, *Benedek Elek*nek, s a magyar irodalom még számos művelőjének az udvarhelyi ev. ref. collegium önképző köre volt az első irodalmi iskolája. E körben versek, hazafias emlékbeszédek, leírások s más költői származásu irodalmi termékek keletkeztek, a mik között sok értékes gyöngye van a magyar irodalomnak. A collegium önképző köre, mint az „Egyetemi Lapok” írja, 4 kötet emlékkönyvben őrzi egykori jeles tanítványainak irodalmi termékeit.

Bontják a Bánffy palotát. Dehogy bontják! Ez a veszedelem Kolozsvár főterének az ékességét, a fejedelmi palotát egyelőre nem fenyegeti oly oldalról, a mely általánra lehetne ennek a még századokra szóló építménynek. Éppen csak az „E—s”

tegnapi számában közölt tárczacikk az, a mely a mi Bánffy palotánkra kimondta a szentenciát. Kolozsvárral foglalkozó tárcza ezikk ugyanis egyszerűen, de legteljesebb határozottsággal konstatálja, hogy a Bánffy palotát lebontották és helyébe a r. kath. egyházközség épített tornyos palotákat. Hát első sorban a t. cikkírónak megnyugtatósa végett mi meg azt konstatáljuk, hogy a Bánffy palotát nem bontották le s nem is szándékoznak lebontani. Az ma is ott áll, s bizonyára még sokáig állani fog. A r. kath. egyházközség palotái igen is épülnek, de nem a lebontott Bánffy palota helyén, hanem ennek a szomszédjában. Így áll a dolog, s álla — Bánffy palota.

Panasz a kolozsvári légszeszgyár ellen. Az országos iparegyesületől Thék alelnök és *Gelléri Mór* kir. tanácsos, igazgató aláírásával panaszos levelet vettünk. A levélben a kolozsvári légszeszgyár ellen foglaltatik a panasz. Ugyanis egy hazai ipar vállalat nagy áldozatokkal berendezkedett géz-órák és gézvezetési ezikk készítésére. Gyártmányai minden tekintetben szolidak, az árak is annyira kedvezők, hogy 22 hazai légszeszgyár onnan szerzi be szükségét. Sőt még a külföldi az augsburgi légszeszgyár is e magyar gyártól szerzi be szükségletét. Csak a kolozsvári gyár nem vesz innen, *külföldről* hozat selejtesebb produktumokat. A kolozsvári légszeszgyár ellen több mint egy évtized óta állandó és általános a panasz.

Állandóan panaszodik a közönség a légszesz magas ára és annak tisztatlan volta miatt. Panaszodnak a fogyasztók a berendezések szakértelem nélküli beállításai miatt is. A vezetésben való tájékozatlanság és a berendezéseknél való szakértelmetlenség sokszor csinál bajt és hátramaradást köztiszteltnek. E miatt az egyetemi intézetek körében is merülnek fel akadályok, sőt egy alkalommal egyik ily intézet kénytelen volt a rosszul beállított berendezést más szerelől készíttetni. A gyár vezetőségének számításai is hibások. Például a Monostor utcán végig egy vékony csőven vezeti a légszeszt az összes mellék utcák és épületekhez. Innen vezeti a séta térre is. Ez okozta, hogy a sétatéri pavilon és jégpálya a télen már nem kaphatott elegendő légszeszt motor hajtásra s a közönség állandó sötétségnek volt kitéve. Ezt pedig a légszesz gyár szakszerű előre látása elenyészthette volna az esetben, ha a Nagy malom utcai vezetéket a *Diana* és a mostani felsőbb leányiskolai telek előtt végig vezeti a séta térig. Mind ezeket szükségesnek tartottuk elmondani, midőn egy országos testület is panaszodik, hogy a kolozsvári gyár külföldről szerez be rongy portékákat, órákat s nem pártolja a hazai ipar solid produktumait.

Pécsiek Erdélyben. A pécsi Mecsek-egyesület megkereste az *E. K. Egyesületet*, hogy egy nagyobb erdélyi kirándulásra vonatkozólag utitervet dolgozzon ki. Az egyesület szivesen teljesítette a kérést és kidolgozta 10 napra szóló utitervét. A pécsiket az *E. K. E.* a legbarátságosabban kívánja fogadni az országgrészek legsebb pontjaira kalauzolja el.

Óváozói. Széchy Károly dr., a kolozsvári egyetemen a magyar irodalom érdemes tanára, a tegnap tartott tanárképzői előadás alkalmával kikelt a minden téren, még az irodalomban is lábrakopott századvegi naturalizmus ellen. Ezért a nagyszámú hallgatóság zajos tapsban és éljenzésben részesítette a népszerű tanárt. Ha az ifjuság nemcsak a szép szavak hatása alatt veti meg az undorító naturalizmust, de tettel is megmutatja: akkor hisszük, hogy *Sámi László*nak szelleme él az ifjuság körében.

Az E. K. K. balneológiai szakosztálya f. hó 26-án (szerdán) d. u. 5 óra-kor gyűlést tart a főtitkári hivatalban. Ez ülésre a szakosztály tagjait és az egyesület tagjai közül az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk. Tártyak: 1. Maros-Ujvár fejlesztése érdekében a pénzügyminiszter válasza. — 2. Ásványvizseink a vasuti étkezőkben. — 3. A konzultások válaszi ásványvizseink kivételére vonatkozólag. *Bálványos-Füred* fejlesztése érdekében *Zerkovits* Emil mamoranduma. — 5. Részvételünk az orsz. balneológiai kongresszuson. — 6. Marosvásárhely ásványviz adója. — 7. A kereskedelmi kamarák jelentései az ásványvizekre vonatkozólag. — Kolozsvár 1899. ápril. 22. *Heppes Miklós* oszt. elnök, *Radnóti Dező* főtitkár.

Maros-Ujvári sós fürdő fejlesztése. Az *E. K. E.* balneológiai szakosztálya felterjesztést intézett a pénzügyminiszterhez, hogy Maros-Ujvár sósfürdőjét nagyobb szabásu sós-fürdővé fejlessze. A pénzügyminiszter most válaszolt felterjesztésre, kijelentvén, hogy a fürdő korszerű berendezését és fejlesztését maga is kívánatosnak tartván, erre nézve a szükségesnek látszó előintézkedéseket a felterjesztés alapján már meg is tette. A leirattal a szerdai balneológiai gyűlés foglalkozni. Mindenesetre örvendetes dolog, hogy ez a kitűnő sósfürdő a modern igényeknek megfelelőleg fog nagyobb befektetésekkel fejleszteni.

A kolozsvári tekéző társaság a Házsongárdban egy szép kertet vásárolt s azon egy igen szép és kényelmes pavillont épített, két teke pályával. Az építkezési mun-

kálatok, melyek még ősszel kezdetüket vették, egy pár hét alatt teljesen befejeztettek s a tekéző társaság nagy hátlára van kötelezve dr. Csávássy Gyula elnöke iránt, ki majdnem mindennap felügyeli a munkálatoikat és praktikus tanácsaival és jó izelésével egy igazán kedves otthon teremt a társaság részére.

Salamon emléke. A Solymosi Olivér kolozsvári betét társaság vasöntődjét és gépgyárát, mint említettük, megkereszte a Salamon sirmélek bizottság, hogy az emléket öntésével kedvező módokat mellet elvállalni sziveskedjék. A társaság gyári főnöke Solymosi Olivér a legelőzékenyebben jelentette ki, hogy e megbízást örömmel vállálja és csupán csak az anyag-nemű költségét számítja fel, a munkát azonban teljesen díjtalanul fogja teljesíteni, hisz Salamon a székyi földön az ő szívében is megrezogott hajdan a hazafias érzés hurjait. Arra fog törekedni megbízás esetén, hogy a gyár és öntéssel művészi produktumot létesítsen, mely a kolozsvári gyárpár fejlettségéről bizonyítást tehet. Annnyival nagyobb örömmel jegyezzük ezt fel, mert a Solymosi gyára az erdélyi részekben nagyon számot tevő tényező és szolid vezetése, készítményeinek tökéletessége széles körben el van ismerve, a mit főleg annak köszönhet, hogy szakmunkáit a székely föld jelesebb ifjaiból toborozza össze. Az emlékmű mintája elkészítésére is tett már ajánlatot Weinberger Márk szobrász, ki Párisban több éven át volt kiállító művész, az ideán pedig a Kain szobrával keltett felhívást. A bizottság hétfőn délelőn Barcsay Domokos elnöke alatt a Nagy Gábor közp. szállóházában ismét gyűlést tart s e dolgozat megválaszolja.

Lemondott tiszteletbeli főügyész. A múlt tisztújítás alkalmából Bélyi Akos gr. tiszteletbeli főügyész nevezte ki Deák Albert dr. ügyvédet. Az új tiszteletbeli főügyész azóta gyakran szerepelt a törvényhatósági bizottság ülésén, a hol ugyancsak konzultatív votuma volt és a hol az új jogot tulságos mértékben vette igénybe. Olyan hangulatot keltett a törvényhatósági bizottság kebelében, hogy a legutóbbi alkalommal már percekig tartó „eláll” kiáltás fogadta a felszólalásra jelentkező ügyvédet, a ki a nagy zajban aztán nem is tudott szóhoz jutni. Ez a körülmény arra bírta a t. b. főügyészt, hogy beadjára lemondását, a mit a napokban meg is tett.

Ha megtudja a király... Mikor a Mátyás szobor elhelyezéséről, továbbá a piacz rendezéséről volt szó, felmerült az az idea, hogy a főtéri Károlyina Augusta emlék oszlopot el kellene a Károlyina orsz. kórház elé helyezni. Fel is írtak a kabinet iródnak a legfelsőbb engedély kinyerése végett. Onnan az a válasz érkezett, hogy ez az oszlop nem tartozik azok közé, a melyről oda fennnyilvánítást vezetnek. Beiktatva ez semmiféle protokollumba nincsen. És nincs semmi észrevétel az áthelyezés ellen. A város pályázathirdetést az áthelyezési munkák elvállalására iránt. A készítő egyet, a mint értesült az elhelyezési tervről, azonnal gyűlést hívott össze és rámutatott arra, hogy az emléket áthelyezése az Ó-várba immár céltalan, mert a kórház közelebből el vándorol onnan s már azért sem praktikus oda tenni, mert ennek a térnek a kórházi ronda épületek eltávolításával a képe megváltozik. Ezt kellően megokolva a tanácsához be is terjesztették. Ugy látszik a tanácsnál ez figyelmen kívül hagyott, mert az oszlop áthelyezése iránt már meg is kezdtek a munkát s az Óvári téren már ássák a vermet az elhelyezésre. Ez idejét multá áthelyezéssel még egy nagyobb baj is fog járni, a mint egy egyetemi tanártól tudtuk meg. Ugyanis Ó Felsőge egy szóbeli előterjesztésből tudomást vevén arról, hogy a Károlyina Országos Kórház áthelyeztetik, örömmel adott e miatt kifejezést, kijelentvén, hogy az új kórházi épület felszentelésére meg fog jelenei. Ó Felsőgére, kinek tudvalevőleg igen jó emlékező tehetsége van s az emléket oszlopra is emlékezik, bizonyára jó benyomást tenna, ha az oszlopot az új Károlyina kórház közelében látná és valószínű, hogy kedvetlenséget fog okozni, — ha megtudja, hogy az oszlopot minden ok és cél nélkül az Óvári rejtették el. Szükségesnek tartjuk ezt közreadni most, a mikor a dolgot változtatni még mindig lehet. Megjegyezzük, hogy egyik fővárosi lapnak téves az az állítása, hogy Fadrusz maga kérte volna az oszlop áthelyezést. Ellenkezőleg, Fadrusz mult évben Kolozsvárt léte alkalmával Pákey főmérnök, Salamon tanácsos és egyik munkatársunk előtt kijelentette, mikép ő egyáltalán nem tartja szükségesnek az emléket áthelyezést. Ugyan ez a mult évben ismételte munkatársunk előtt műtermében is. Mieztt akkor fel is említettük.

Kolozsvári festőiskola. A Hock János akciói, mintha kezdenének élénkebb viszhangra találni. A vidéki városok egyre több lelkesedéssel karolják fel a művészet ügyét, s a mily érdekes, ép oly tanulságos, hogy ebben a tekintetben is, mindeddig egyedül csak Kolozsvár volt a kivétel. Nálunk az ilyen csekélységekkel senki sem szokott törődni, s ha Szeged, Arad, Kassa és Temesvár a művészeti mozgalmak népszerűsítésére mindenütt ajtókat tartanak nálunk, hol egyetem,

iskolák, irodalmi társaságok vannak, mondjuk, hogy éppen nem természetesen nem érthető az a nyárszolgálat elzárkozás, mely az ilyen jellegű mozgalmak alkalmából minduntalan tapasztalható. Hogy mindez miért történik így, nem a mi feladatunk kutatgatni. Ellenben örövendünk minden olyan kísérletnek, mely nem bevehetetlen esőkönyös váraknak a megkerülésével, tisztán a művészeti dolgok otthonossá való tételé érdekében, bontogatja ki a maga szerény zászlóját.

Különösen abból az alkalomból érintettük meg ezen kérdéseket, hogy Papp Gábor festőművész, május 1-étől fogva festőiskolát szándékozik Kolozsvárt nyitni. Tudomásunk szerint ez az első ilyen kísérlet Kolozsvárt s annyival inkább méltó a művelt közönség érdeklődésére, mivel nemcsak kezdő fiatal festőknek, hanem különösen az intelligens női közönségnek is alkalma nyílik az által művészi érzéke felkeltésére és fejlesztésére. Tartjuk annyira érdekesnek és fontosnak ezt a vállalkozást, hogy magunk részéről is legőszintébb sikereket kívánjuk annak a minden ízében kulturális jelentőségű akciónak.

Generalis notariust választ máj. hó 25-én az erdélyi ev. ref. egyházkerület. Most, — midőn Dr. Bartók György püspököt történt választásával betöltés alá kerül az egyházkerület ezen széleskörű tudást, komoly munkabírást és szívós akaraterőt igényelő díszes állása, — már megindultak a kombinációk pro és contra. Nyilvánvaló, hogy a májusi közgyűlésen, mely is hivatal leendő a kérdés illetékes megoldására, — erős lesz a küzdelem. Eddigi értesüléseink szerint a kandidátusok számitásba jönnek Sándor János és Desés Gyula egyházmegyei esperesek; beszélnek Kenessey Béla teológiai igazgató jelöltségéről; Dr. Elek Viktor gyulafehérvári pap és egyházmegyei esperesről.

A „Fröbel-intézet” növendékeinek ünnepélyes foglalkozása. A paedagogia szabályai tapintatos és gyakorlatias alkalmazásának megjelölés és bámulattal határos sikeres eredményeit láttuk felmutatva ma délelőtt 9—12 óráig a „Fröbel” gyermekkertben. A Fröbel-féle gyermek-nevelési systemák némelyek által kicsinyelt gyakorlati értéke jelen felmutatott eredményei oly meglepő vívmányokat bizonyított, a mely a legutolsóigazított követelményeknek is megfelelően, teljesen beállott. A közönségnek elismeréssel kell honorálnia Pap Löw Leon-tinnak nemes működését. Együttal csakis elismeréssel adódhatunk a nemes város vezetésének is, hogy e mintázatmennyt teljes erkölcsi és anyagi támogatásával küldetésben fenntartja, támogatja és feljuttatja. A rekordok. A szintén jelenlévő Szvacsina Géza polgármester bizonyára nagy meglepéssel látta e humanus intézménynek viszonyaink között szinte elszántságot képező eredményeit. — Az eredményhez méltó volt az érdeklődés is, a mennyiben ott láttuk a szülőkön kívül a gyermekeknek igazi hívóit s köztük Bíró Béla apát példánost is, a ki hivatalához méltóan nagy érdeklődés és jó indulattal kísérte mindig az intézet jóllétét.

Az E. K. E. furdői. Az E. K. E. radna-borbereki és dombháti furdői június 15-én nyitja meg. Megelőzőleg gondoskodik az egyesület, hogy a furdók az ideén is kellő kényelemmel legyenek berendezve. Mindkét furdó tiszteletbeli igazgatására Hunyady Imre főszolgabíró vállalkozott, kinek felügyelet alatt két furdógondnok fogja a furdókat vezetni. Lakásra vonatkozó előjegyzéseket a főtitkári hivatal fogad el.

Uj ügyvéd. Dr. Ötvös Lajos, jelesen képzett fiatal ügyvéd, a kolozsvári ügyvédi karnak a derek tagja, a ki sok időt át Dr. Czikmántori Ottó ügyvéd; iródat vezet, most önálló iródat rendezett meg, s az Páris utca 5 sz. a házán megnyitotta. Ajánljuk a jogkereső közönség figyelmébe.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Székely Károly kolozsvár-vidéki járásbírói albirót a kolozsvári ítéltáblához tanácsjegyzőül rendelte ki.

Matiné. Az egyetemi ifjak által rendezendő matiné holnap d. e. 11 órakor kezdődik a vármegyei ház dísztermében. Az érdeklődés nagy a matiné iránt.

Öntözés. Az a hallatlan és türelmetlen nagy por, a mely utcáinkon ma-holnap lehetetlenné teszi a közlekedést, végre intézkedésre bírta a hatóságot. Tegnapi igazában megkezdtek a főtérre az öntözést és pedig daczára Salamon tanácsos ellenkező értelmű fejtegetéseinek — a hydransok segítségével. Bárha az intézők tulbuzgalma helyen-helyen sárrá dagasztja a főtér porát, ezért a közönség elismeréssel adózik az öntözést elrendelő hatóságnak.

Foot-ball játék Kolozsvárt. A kolozsvári tud. egyetem ifjusága holnap d. u. a Hóházban nagy Foot-ball játékot rendez Vermes Lajos tanár és Gabányi tanár vezetésével. Gyülekező hely a közp. egyetemi épület testgyakorló helye. A játék d. u. 3 óratól 5 óráig tart. Az érdekes játékra felhívjuk a közönség figyelmét.

Kolozsvári ügyvéd a fővárosban. Dr. Dobál Antal az államtudományok tudora Dobál Antal Kolozsvár város tisztifőügyész fia, jó sikerrel letette Budapesten az ügyvédi vizsgát s a fővárosban ügyvédi iródat is nyitott.

Kirándulás az Al-Dunára. A „Délvidéki Kárpát Egyesület” f. évi közgyűlé-

sét Orsován fogja megtartani. A közgyűléssel összefüggőleg az egyesület egy nagyobb szabású kirándulást tervez az Al-Dunán, mely f. évi augusztus hó 13-án és 14-én tartatnék meg. Utirány: Pancsova, innen hajóval az első nap Belgrád és Zimonyba, a második nap Zimonyból Orsovára. A kirándulás nem tagok is résztvehetnek és személynként teljes ellátás és az oda és visszautazással együtt 25 fruba kerül. Jelentkezési idő június 1.

Időjárás az orsz. meteorologiai intézet jelentése szerint 1899 április 21-én: Az ország északi felén tegnapi esti zivarak léptek fel jobbra kisebb záporosokkal. Eseti: Arvaváralján 12 mm, Solmezbánya Nagy-Szombathán, Ó-Gyalán, Budapesten (jég eső), Szolnokon, Egerben és Debreczenben 5 mm, Késmárkon és Akna-Szlátinán 1—5 mm. — Zomborban és Csáktornyan szélvihar volt. A hőmérséklet nyugaton süllyedt, de keleten még magas.

József Ágost főherceg adománya. Az E. K. E. Erzsébet-lobozó javára József Ágost főherceg ma 50 frtot küldött. Ezzel a főherceg alapítványa az E. K. E. né 650 frtra emelkedett.

Táncvizsga. Jambor Mihály táncmesternek tavaszi ciklusa nagy sikerrel, a mennyiben nemcsak uri házaknál, hanem iskolájában is nagyszámu tanítványt tanít, deakokat, kereskedő ifjakat, egyetemi hallgatókat, a melylyel szorgalmasan készül folyó hó 30-án tartandó vizsgájára. A tavaszi tanfolyam ritka táncmesternek szokott sikerülni és hogy Jambor-nak mégis ilyen jól sikerült, abban leli magyarázatát, hogy a fiatalok közt általánosan el van terjedve az a tudat, hogy a ki hamar és jól meg akar tanulni táncolni az csak Jambor Mihály táncmesterhez menjen.

M.-Kályáni iskola ügye. Panaszos levelet kaptunk, a mely az m.-kályáni népiszkolai mizeriákról panaszkodik. A levél folytán tudakoztunk illetékes helyeken s arról győződünk meg, hogy a kályáni iskolai ügyekkel a tanfelügyelőség állandóan foglalkozik. Már eddig annyira el is jutottak, hogy a közönségnek van már egy tühető állami iskolája, melylyel a református hívek érdeke teljesen ki van elégítve. Palotája igaz nincs ez iskolának, de gondoskodnak arról, hogy tühető elhelyezése javuljon. Ehhez azonban legtöbb szava a pénzügyminiszternek van s e miatt akadályozva vannak a vármegyei építő-bizottságban.

A mi a gör. keleti iskolát illeti, megtesznek mindent, hogy megfelelően a követelményeknek s talán lesz itt is eredmény.

Egy feljelentés. Még a lezajlott parlamenti küzdelem alatt történt, hogy midőn Bánffy Dezső br. párbajt vívott Horánszky Nándorral, Csiky Viktor dr. a kolozsvári szabadelvű párt elnöke üdvözlő sürgönyt mentesített Bánffyhoz és abban örömet fejezte ki a párbaj szerencsés lefolyása felett, — egyben elismeréssel adózik a tanácsmestereknek szemeyes bátorságának. E távirat megjelenti a „M. P.”-ban, s ennek révén egy helybeli ügyvéd feljelentést tett a helybeli törvénysekhez, kérve, hogy a kir. ügyészség meghallgatásával indítsák meg a bünyvdi eljárást a távirat miatt, a melynek tartalma a bünyvdi törvénykönyvbe ütközik. A kir. törvénysek azonban, nem reflectálva a panasznak, a kir. ügyészséggel leendő közlésre vonatkozó passzusra, egyszerűen felhették a feljelentést, mert ily ügyben felfogása szerint csak a közbud képviselője emelhet panaszt. A feljelentő jogorvoslatlalt élt, de a kir. kuria visszautasította a jogorvoslati beadványt, miután az érvényben levő bünyvdi perrendtartás szerint a feljelentőt, a ki nem azonosítható a magánadvólóval — jogorvoslat nem illet.

Költöztetés. A városi hivatalok egy részét ismét költözteték. Első sorban a számvévi hivatalt mozgatják jelen helyiségéből és áthelyezik a központi városházának eddig Pataky S. alkaptány által birtokolt szobájába. Ezzel kapcsolatosan aztán a tanács hivatalos lapjának a tegnapi számából egy olyan tervről értesülünk, a melyet semmiképpen nem tudunk helyeselni. E terv szerint ugyanis a számvévség helyére az adópenztárt költöztetnék. Ez határozatlan abszurd gondolat. A a helyiség még a számvévség befogadására sem volt alkalmas, mert a mint ezt a legutóbbi közgyűlésen Szvacsina polgármester is kijelentette, egyik bejárata olyan alacsony, hogy azon közepes termetű ember is csak nagy nehézséggel közlekedhetik. Nó már most tessék elképzelni egy ilyen helyiségben az adópenztárt, a hol naponként öt annyi ember megfordul, mint a számvévségnél egyetlen hét alatt. E mellett az adópenztárnak közvetlen szomszédságban kell lennie az adóhivatal többi osztályával. Hisz a közönségre szerfelett kényelmetlen, ha adója fizetésekor a folyósítás végett egyszer az emeletre, azután pedig fizetés végett a földszintre kell fáradnia. Eleve tiltakozunk tehát a terv ellen, mely ellen — mint halljuk — a képviselőtestület is állást fog foglalni.

Torda haladása. Alig van nevezetesebb nemzeti érdek, mint a vidéki városok fejlődése és mégis alig van tér, a melyen a kormányt és társadalmat több mulasztás terhelné, mint ezen. E mulasztás eredménye, hogy egyik-másik vidéki városunk nagyon is elmaradt a fejlődésben. Többé-kevésbé ezek közé tartozik a ritka szép történelmi multu Torda is. A vasut elkerülte e várost, katonaság nem kellett a polgárságnak s így a népesség sem növekedett. Par év előtt azonban megindult a fejlődés. Ennek élénk bizonyítéka, hogy rövid idő alatt egymásután két modern berendezésű vendéglő keletkezett Tordán. Az egyik az u. n. „Központi Szálló”, a gör. kath. ekklesia épületében van. A másik a régi „Magyar Korona” helyén a napokban nyílt meg. Vendéglőse Tóth Ferencz, egy derek magyar ember, a ki korábban a fővási vasuti vendéglőt kezelte. Az új „Korona” berendezése valóban mintaszervi.

Egy ökr, meg négy ökr. Mihály gazda négy ökrrel hordatja a vizet valami építkezéshez. Napjában sokszor megfordul a község kútjánál, honnan Goldstein bornyagykereskedő mindeneszintén szállít vizet, de csak egy ökrön. Találkozni is többször a kútnál Mihály gazda és Andris a mindes.

— Osztan csak egy ökrötök van, szögám? Kéri egyszer Mihály gazda.

— Csak ám, egy ám! felel hetykén a legény, — mégis többet keres ez az egy ökr egy nap, mint a kend négy ökre egy hét alatt.

— Nem lehet a szögám, véli Mihály gazda.

— Hüüm. Oka-foka van annak, mondja Andris. — A kend négy ökre malterhez hordja a vizet; az én gazdám egy ökre pedig — olasz borhoz.

Reményi hegedűje. Reményi Edének, a messze idegenben elhunyt világhírű magyar hegedű-művésznak a hegedűje idegen kézre került. A remek hegedűt, melylyel a művész annyi adományt gyűjtött össze a bujdosó emigránsoknak, egy olasz virtuóz vásárolta meg.

A milliós hagyatéok. Sembery Imre szudi földhirtokos örökbe fogadott fiára, Sembery Istvánná hagyta milliósit, de később azt tapasztalta, hogy a fogadott fia háládatlan, megváltoztatta a végrendeletét és egész vagyonát a Felsőmagyarországi közművelődési egyletnek hagyományozta.

A nevezett kulturregylet az iránt folyamodott az ipolysági törvényszéknél, hogy a hagyatéok egy részét, t. i. az állatokat, elárverezhesse.

Az ipolysági törvényszék e kérelem teljesítését végzésileg kimondta, a budapesti kir. tábla azonban a nevezett egyesületet kérelmével elutasította és a kuria ma tartott tanácskozásán a tábla ítéletét hagyta helyben.

Ez a szenzációs örökösödési pernek csak az egyik epizódja, a többi része még hátra van.

Gyászrovat.

Az erdélyrészi főuri köröknek gyásza van. Az erdélyi főnemesi osztálynak egyik zajtalanul működő, de mindenki által tisztelt tagja torozkó-szentgyörgyi gróf Thorotzkai Miklós tegnapi hosszu szenvedés után Kolozsvári lakásán tegnapi délután meghalt. Az elhunytban ifj. gróf Thorotzkai Miklós országgyűlési képviselő édes atyját vesztette el, kinek halálát széleskörű rokonság gyászolja. A haláleset főleg a főuri körökben keltett általános részvétet, mert az elhunyt rokonszenves egyénisége és szeretetreméltos ágáért széles körökben nagybecsülték. Temetése külszen-utca 1 sz. a lakásáról vasárnap délután 4 órakor lesz. A gyászestéről kiadott esaládi jelentés így szól:

Özv. gróf Thorotzkai Miklósé, szül. báró Bruckenthal Árpádnak, gyermekei: gróf Thorotzkai Miklós orsz. képviselő, ennek neje gróf Thorotzkai Miklósé sz. Ágostóly István és fiok Péter; báró Baich Ivánné, szül. gróf Thorotzkai Eszter és férje báró Baich Iván; gróf Klebelsberg Vilmosné, sz. gróf Thorotzkai Juli és férje gróf Klebelsberg Vilmos; végre az elhunytak testverei: özv. gróf Csáky Györgyné szül. gróf Thorotzkai Eszter; Komáromy Andorné, sz. gróf Thorotzkai Josephin és férje Komáromy Andor fájdalommal jelentik, hogy a szeretett férj, apa, nagypapa, após és sógor ifj. gróf Thorotzkai Miklós élete 64-ik, boldog házassága 40-ik évében folyó hó 21-én hosszas szenvedés után megszűnt élti. Hült tetemei folyó hó 23-án, d. u. 4 órakor fognak Külszen-utca 1. sz. lakásáról az ev. ref. egyház szertartása szerint a helybeli sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Ippi Bydeskulthy Gyula, Szent Lélekről nevezett monostori címzetes apát, egri főszékesegyházi kánonok április 19-án ötvennyolc éves korában Egerben meghalt. — Az elhunytat kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja.

Ambrus Károly az ev. ref. theol fakultás I. éves növendéke f. hó 21-én hosszas szenvedés után Marosvásárhelyen meghalt. — Szívében szent ideálommal lépett az ifju papi pályára s kitartó szorgalommal, szilárd akaraterevével képezte magát, egyaránt kiérdemelte tanárai jóindulatát s barátai osztatlan szeretetét. S ime a pálya kezdetén, elszólitá őt az Ur az élők sorától, fájdalommal töltve el szívőinek, tanítóinak és pályatársainak részvételű szívét! Áldott legyen emlékezte.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

Uj főkapitány helyettes.

Budapest, ápr. 22.

Pekáry József kir. tanácsos főkapitányi helyettes már régebben kérelmezte nyugdíjaztatását, melyet a belügyminiszter ma jóváhagyott. Beavatótt körökben elterjedt hír szerint utódja Zsarnay Győző rendőrtanácsos lesz, kinek helyét Máltás kapitány fogja elfoglalni.

A párisi pestishír.

Páris, ápr. 21.

A rendőrfőnökség a rendőrfőnök által személyesen végzett vizsgálat alapján merő kohlománynak nyilvánítja az állítólagos pestises megbetegedésekről szóló híresztelést.

Hentzi szobor.

Budapest, ápr. 22.

A Hentzi szobrot az anygallal ma elszállították a kadét iskola udvarára. Most még csak a törzs van Budán.

Egy kinevezés.

Budapest, ápr. 22.

Katona körökben feltűnést kelt, hogy a honvédség helyettes főparancsnokává Pármán altábornagyot neveztek ki.

Az elégedetlenség annál nagyobb a honvéd tisztek között, mert mindenki Bolla altábornagy kinevezését várta, ki most mellőztetése miatt nyugalomba akar vonulni.

Krivány.

Budapest, ápr. 22.

Krivány, a híres aradi sikkasztó tudóvszbe esett. Attól tartanak, hogy a tárgyalás előtt meghal.

A külügyminiszter Budapesten.

Budapest, ápr. 22.

Golukovszky külügyminiszter tegnapi este néhány tanácsossal Budapestre érkezett, állítólag a vaskapu tarifája ügyében.

Mások szerint a kínai kérdésben.

A Tisza-klikk.

Budapest ápr. 22.

A Tisza csoport tegnapi este a Drexlerben nagy vacsorát rendezett. Meghívták Horánszkyt is néhányad magával.

A két Tisza nem jelent meg.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Jelentem

hogy a főtérre

dr. Hintz gyógyszerár mellett volt

CSIKY ANTAL-féle

jóhírnek örvendő

üzletet

a mai naptól kezdve elárusítom.

Tisztelettel

BAUMZWEIG EMIL.

Kolozsvárt, ápr. 16.

Felhívom a n. é. hölgyközönség szives figyelmét **külföldről érkezett** dussválasztékú különleges áruim megtekintésére, nevezetesen: **párisi modelle kalapok, angol napernyők** és több fel nemsorolt női pipero áruk.

Szives látogatásukat kérve, vagyok teljes tisztelettel

4—4

Jeszenszky Ferencz.

Fontos tudni!

A n. é. közönségnek, hogy a **tavaszi és nyári áru ujdonságok** megérkeztek. Különösen **női, férfi és gyermek-czipők, férfi és fiu-kalapok, ingek, gallérok, kékélők, nyakkendők, keztyűk, nap- és esőernyők, harisnyák**, duss választékban, mérsékelt, szabott árak.

SIPOS TESTVÉREK,

czipő, kalap és fésű-divatáru raktára.

Kolozsvárt, Belmagyar u. 3. sz.

(4—9)

Az UJVILÁGBAN

holnap

vasárnap, ápr. 23-án

elite katona Hangverseny

a cs. kir. 51. gyalogrezd zenekara által.

Szives pártfogást kér

Pfersohy Ferencz

vendéglős.

FRISS HAL.

Minden nap friss **Fogas, Harcsa,** és másféle hal lesz kapható

H A J N A L I - N Á L.

Kolozsvárt, (régí Belhid-utca) most **Wesse-lényi Miklós** utca 5. sz. (Hungária háza.)

Telefon: 288.

!!! 10 forint napi kereset !!!

Tisztességes egyének, kik egy új, könnyen bevezethető **czikk eladásával foglalkozni akarnak**, forduljanak személyesen vagy levélileg az „Aeol” erdélyrészi raktárhoz Kolozsvár, Főtér 34. sz.

Hirdetések.

Sz. 361—1899.

357. 3—3.

Árverési hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. város tekintetes Tanácsa 9202—1899 tan. szám alatt az ugynevezett Libuczgáti malom elbontását és a bontás által kikerülő anyag értékesítését rendelte.

A szóban levő malom épület lebontásának és az anyag értékesítésének biztosítására Kolozsvár sz. kir. város mérnöki hivatalában (Főtér 2. szám) 1899 évi április hó 28-án délelőtt 10 órától kezdődőleg nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Az összes anyag értékének kikiáltási ára 2000 forint, mely összegnek 10 százalékát, azaz 200 forintot köteles az árverező az árverezés megkezdésekor az árverező bizottsághoz bánatpénzzel letenni.

Az az árverező a kinek ajánlatát a tekint. Tanács elfogadja, köteles lesz a lebontást és az anyag elszállítását a maga költségén teljesíteni, továbbá köteles a lebontást a tekintetes Tanácsnak ezen árverés eredményének elfogadása és arról értesítése napjától számítva 30 nap alatt bevégezni — valamint ezen idő alatt az összes lebontott anyagokat a helyszínéről elszállítani.

A többi feltételek a városi mérnöki hivatalban, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1899 április 19.

Dobreczeni Balázs
v. l. c. mérnök.

Sz. 2671—99. fszb.

360. 2—2

Tölgyfa eladási hirdetmény.

Nagyküküllővármegye Nagy-Sink járásában fekvő Prázmár, Brullya és Százhalom községeknek eladásra engedélyezett fatörmégek zárt írásbeli ajánlatokkal kapcsolatos nyilvános árverésére a határnapokat követszőben tűzöm ki; megjegyezvén, hogy az árverés az illető községek irodájában mindig reggeli 9 órákor fog megkezdetni.

1. 1899 május hó 3-án Prázmár községben:

Eladásra kerül az 50073 $\frac{1}{2}$ —1897 sz. magas rendelet alapján engedélyezett 36-9 kat. holdon talált 2140 drb. tölgyfa, megbecsült 4164 m³ mü- és 5400 m³ tűzifa választékkal 25150 frt kikiáltási árral.

2. 1899 május hó 4-én Brullya községben:

Eladásra kerül a rendes 3 évi vágásban talált 560 darab tölgyfa megbecsült 951 m³ mü és 1512 m³ tűzifa választékkal s 3998 frt kikiáltási árral.

3. 1899 május hó 5-én Százhalom községben:

Eladásra kerül 52247 $\frac{1}{2}$ —1898 sz. magas rendelet alapján engedélyezett 30-9 kat. holdon talált 1408 drb. tölgyfa, megbecsült 2177 m³ mü és 2713 m³ tűzifa választékkal; meghatározott 14620 frt 40 kr. kikiáltási árral.

A kérdéses erdőterületek jó megyei utak közvetlen szomszédságában 10 állm. távolságra van a vasúti állomástól és szesznek s esetleg egy kiszállítás utirányra is szolgálhatnak.

Fuvarerő elegendő.

Árverezni szándékozók kötelesek árverezések megkezdése előtt bánatpénz fejében a kikiáltási ár 10 százalékát az árverező bizottsági elnök kezéhez készpénzben vagy óvadékképes érték-papirban letenni.

Zárt és kellő bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok, melyekben árverezők kijelenteni tartoznak, hogy az árverési feltételeket ismerik s magukat azoknak alávetik, a szóbeli árverés megkezdéséig elfogadjatnak.

Megjegyzendő — hogy a kikiáltási áron alul eladás nem történhetik.

Az árverési feltételek s részletes becslési adatok az illető községek előjáróságainál s a Nagysinki erdőgondnokság irodájában bármikor megtekinthetők.

Nagy-Sinken, 1899 évi ápril hó 14-én.

Imecs,
főszó/gabiró.

Sz. 619—899 krj.

356. 3—3

Tölgyfa eladási hirdetmény.

A nagyalmási volt urbéresok Csesznye és Gujága-fenék nevű erdejében kihasználható 5843 drb. átlag 45 cm. átmérőjű tölgyfa, Nagyalmáson a községhezálál 1899. évi Május hó 14-én d. e. II órákor tartandó árverezésen el fog adatni.
Kikiáltási ár 20483 frt 18 kr.

Bánatpénz 2048 frt 32 kr.

Árverezési feltételek megtekinthetők Nagyalmáson a községhezálál és B. Hunyadon a járási főerdésznél.

Nagyalmási volt urbéres község.

Nagyalmás, 1899 április hó 16-án.

megbízásból

Porutz Gyula s. k.
könyvtár.

Legnagyobb nyeresemény legszerencésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeresemény

JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeresemény legszerencésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Korona	száma	összesen
1 jutalom	600000	600000
1 nyer. á	400000	400000
1 " "	200000	200000
2 " "	100000	200000
1 " "	90000	90000
1 " "	80000	80000
1 " "	70000	70000
2 " "	60000	120000
1 " "	40000	40000
5 " "	30000	150000
1 " "	25000	25000
7 " "	20000	140000
3 " "	15000	45000
31 " "	10000	310000
67 " "	5000	329000
3 " "	3000	9000
432 " "	2000	864000
763 " "	1000	763000
1238 " "	500	619000
90 " "	300	27000
31700 " "	200	634000
8000 " "	170	136000
4900 " "	130	637000
50 " "	100	50000
3900 " "	80	312000
2900 " "	40	116000
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000	

A negyedik nagy magy. kir. osztálysorsjáték nem-sokára ismét kezdődik és

100,000 újból **50,000**
sorsjegyre nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeresemény legszerencésebb esetben

egy millió korona.

Szív-s mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervezett eredeti árban és pedig:

egy egész I. o. eredeti sorsjegyet	6.-
„ fél „ „ „	3.-
„ negyed „ „ „	1.50
„ nyolcad „ „ „	0.75

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges be-küldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pe-dig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan törté-nnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. é. április hó 24-ig

hozzánk b. küldeni.

Török A. és Tsa.

a m. kir. szab. osztálysorsjáték

főállomástól

BUDAPEST, V., Váczi körút 4/a.

Sok és nagy nyereseményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és félmillió koronát.

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték er deti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget frt (utánvételezni kérem) (postautalvánnyal küldöm) A nem tetsző tör'lendő.

Pontos cím

254. (5—6)

129 1898

364. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-s értelmében ennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1898 évi 4257 sz. végzése következtében Sipos Gábor ügyvéd által képviselt a kolozsvári kereskedelmi bank javára Vincze István és társa ellen 100 frt s jár. erejéig 1898. évi június hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 377 frtra becsült a múlt évi szeptember hó 14-én megtartott árveréskor elnem adott következő ingóságok u. m.: Vincze Istvánnál 1 tehén, egy ökör szekér. Bothár Gligorásnál 2 tehén, 1 borjú, 2 sertés, 1 ökör szekér és taliga Paska Gligornál egy borjú tehén, egy ló, egy lószekér és egy ökröszekér a mécsi tks. kir. jár. bíróságnak 1898 évi V 14. számú felekkel is közölt végzése folytán nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a moosi kir. járásbírósg 1898 évi V. 14. sz. végzése folytán a még kellően nem fedezett követelés ennek kamatai 1/3% váltó díj és eddig bíróság már m gallapi ott költségek erejéig M. Frátán alperesek laká án s esetleg a községben leendő eszközlésére 1899. évi április hó 26 ik s esetleg követező napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzettek, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. cz. 107. és 108. §-s értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfog-nak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglalták; és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX t. cz. 102. §-s értelmében ezek javára is e'rendeltetik.

Kelt Moos on 1899 márcz. hó 26. napján.

Ferezei György

kir. bír. végjtő.

Van szívesenénk a n. é. község tudomására hozni, hogy

MOSKOVITS ADOLF és FIAI

nagyváradi Adria Irsztárktár, Belkőp-utca 19.

legjobb hírnévnek örvendő örleményeit következő ázakban jegyezi:

A, B, C Dára	0	1	2	3	4	5	6	6 $\frac{1}{2}$	7	7 $\frac{1}{2}$	
16.50	15.50	16.	15.50	15.	14.50	14.	13.50	13.	12.50	11.50	10.00
7 $\frac{1}{2}$	8	Székfátlan	Dereze	Korpa	Arpdára	Tenz. Irszt					
9.00	8.00	I. r. 10.50	II. r. 9. 4.40	4.20	5.70	6.-					

A n. é. község pártfogását kéri

Moskovits Adolf és fia.

341. 2—0

5 kgrm. lisztvételel ingyen élesztő.

A legjobb szénsavas vasas gyógyfürdő Erdélyben,

„HOMOROD.”

Főváda tart június 14-től szeptember 2-ig.

E fürdő Udvarhelymegyében a sz. udva helyi vasút-állomástól 16 kmtr. távol 3 havasi kristálytiszta patak ömlesztésénél, egy fenyves erdőtől dusan körülvevő szelvényes szép völgyben fekszik.

Van 5 szénsavas vasas ivó gyógyforrása, melynek vize sápadtság, vérszegénység s ezen alapuló idegbetegségek esetében, valamint a légző és emésztő szervek hurutjainál biztos hatású kellemes üdítő ital, van 2 női és 2 férfi tágas, hideg uszódója és egy gőzfűtéssel berendezett több szakaszú kényelmes meleg szénsavas vasas fürdője.

E fürdők jeles gyógyhatásának közzvény, idegszába, ideg gyengeség ellen, de különösen speciális gyógyhatásának női alhasi bántalmaknál, u. m. petefészek, méh hüvely és hólyag megbetegedéseknél.

Mint magaslati gyógyhely — kellemes, egyenletes hőmérsékletű fenyőillattal vegyült pormentes levegőjével — versenyez bármely honi fürdővel.

Légkúra gyanánt tüdővész, tüdő, mell, hashártya megbetegedések, rekedtség, hörghurut, sápkor, nehéz lélegzés eseteiben biztos gyógyhatású.

Van állandó ujonnan választott fürdő-orvos, most engedélyezett szabályszerűen felszerelt gyógytár, postahivatal.

Távirda 4 kmtr. távolságban Szt. O áfaluban.

A lakozobák ára szolid.

Főbíró és vendégfő Gáspár Sándor kinek jóhírű, szolid konyhája ismeretes, s gondoskodik naponta kétszer pontos bérkocsis összeköttetéséről a sz. udvarhelyi vasúti állomással.

Mindenmért megkeresésre és prospektussal pontosan szolgál:

Gáspár Sándor bérlő,
Nagy-Szebenben.

263. 1—5

GROSZ FRIGYES

az erdélyi részek legnagyobb varrógép- és kerékpár gyári raktára

NAGYBAN ÉS KICSINYBEN.

NAGYVÁRAD, Bazar-szoros.
KOLOZSVÁR, Főtér.
BESZTERCZE, Fautca.

Csakis elsőrangú és elismert minőségű gyártmányok!!

125 forinttól 300 forintig.

Raktáron: „Adria” kitűnő magyar, „Peugeot” világhírű francia gyártmány, „Beaston” legjobb és leg-elegánsabb angol gyártmány, „Nuricum” legmodernebb láncszélkűli, „La Mascotte” legfinomabb uti félversenygép, „Schladitz” elsőrangú német gyártmány, „Patria” szintén elsőrendű német gyártmány, „Champion” kitűnő luksuszgép.

Két évi jótállás. Első idényben mindennemű javítás ingyen.

Nagy gyári raktár mindenféle angol és német kerékpár felszerelési cikkekben.

Kitűnő minőségű „Acetylen” lámpák teljes jótállás mellett.

Első minőségű „Calcium Carbide” nagyobb és zsebben hordozható kisebb dobozokban.

Nagy mechanikai műhelyekben átalakítások és javítások gyorsan és pontosan eszközölhetnek.

„Continental” gummi, légtömők és kőpönyegek s egyéb cikkek erdélyrészi és biharmegyei vezér-képviselősege.

Kényelmes részletfizetési feltételek.

M. A. V. hivatalnokok és állami tisztviselők, valamint egyetek tagjai tetemes árengedményt élveznek.

Kerékpár iskolám 2 frtos tandíj mellett a „Torna vivoda”-ban szép időben az e célra legalkalmasabb 600 méteres árnyas kerthelyiségében esős időben a Tornavivoda nagytermében rendelkezésre áll.

362. 2—0